

HRVATSKI LIST... KRMPTIC u Pulj... 1000

izlazi svaki dan u 5 sati jutro.

U Pulj, subota 4. svibnja 1918.

Broj 1009

HRVATSKI LIST... 12 h... 1000

Nečuvani izazov našega i češkoga naroda.

Ministar predsjednik namjere, Češkoj... Prosvjedi Jugoslavenskog kluba... Baza 3 (D. u.) Sjednica načelnika stranaka... Konferencija načelnika stranaka... Izazov našega i češkoga naroda... Priglasilo je na sastanak... Priglasilo je na sastanak... Priglasilo je na sastanak...

izlazi svaki dan u 5 sati jutro... U Pulj, subota 4. svibnja 1918... Priglasilo je na sastanak... Priglasilo je na sastanak... Priglasilo je na sastanak...

RATNI IZVJEŠTAJI: Austro-ugarski.

Bojna djelatnost opet znatno narasla... Nemački... Francuski izvještaj od 1. svibnja... Engleski izvještaj od 1. svibnja... Turški izvještaj od 2. svibnja... Palestinska fronta... Rat na moru... Ministar predsjednik Seidler... Njemačke skupštine... Engleski izvještaj sa palestinske fronte...

uvovov movs u ototio se odotio... Priglasilo je na sastanak... Priglasilo je na sastanak... Priglasilo je na sastanak...

2. svibnja... Priglasilo je na sastanak... Priglasilo je na sastanak... Priglasilo je na sastanak...

Engleski izvještaj iz Mezopotamije... Priglasilo je na sastanak... Priglasilo je na sastanak... Priglasilo je na sastanak...

Izvieštaj istočne armije od 30. travnja... Priglasilo je na sastanak... Priglasilo je na sastanak... Priglasilo je na sastanak...

Turški izvještaj od 2. svibnja... Priglasilo je na sastanak... Priglasilo je na sastanak... Priglasilo je na sastanak...

Rat na moru... Priglasilo je na sastanak... Priglasilo je na sastanak... Priglasilo je na sastanak...

Ministar predsjednik Seidler... Priglasilo je na sastanak... Priglasilo je na sastanak... Priglasilo je na sastanak...

Njemačke skupštine... Priglasilo je na sastanak... Priglasilo je na sastanak... Priglasilo je na sastanak...

Engleski izvještaj sa palestinske fronte... Priglasilo je na sastanak... Priglasilo je na sastanak... Priglasilo je na sastanak...

naše pale braće i sinova, da nećemo napustiti ni pedalj njemačke zemlje u Istočnoj marki (?) i da ćemo neslomivo nastojati uz našeg brata u carstvu, bilo što bilo, jer iznad svih ostalih dužnosti, mi osjećamo dužnost vjernosti prema našem narodu. Neki Gattenmayer iz Beča kazao je: „Ili će Austrija biti njemačka ili je uopće neće biti. Nijemci moraju opet postati gospodski narod...“ Seidler se oborio u svom govoru protiv kamarije u Austriji koja potkopava monarhističke temelje i koju treba uništiti.

*** Medjunaljsko ratno vijeće.** Havas javlja iz Pariza, da se je pod predsjedništvom ministar-predsjednika Clemenceaua sastalo u Abbevillu vrhovno medjunaljsko ratno vijeće. Među ostalima bili su prisutni: ministar-predsjednik Lloyd George, ministar-predsjednik Orlando, engleski ministar rata lord Milner, zapovjednik aljirskih vojska na zapadnoj fronti general Foch te dosadašnji zastupnici vrhovnog ratnog vijeća. U sjednici, koja je trajala dva dana, riješena su sva sadašnja vojnička pitanja te se je odlučivalo u potpunom sporazumu.

*** Spor medju Njemačkom i Nizozemskom.** Kako „Handelsblad“ doznaje sa podučene strane, došlo je u pitanju pjeska i kremenca do sporazuma. Poteškoće se tiču još samo provoza živeža za čete i provoza bruja vlakova. Ima nade, da će i u ovim pitanjima doći do sporazuma.

*** Iz Rumunjske.** Iz Bukarešta se javlja, da je onamo prispio bugarski ministar financija Tončević turski ministar vanjskih poslova Nessinni Bey.

*** Hrvataka pristala uz predlog Ugarske?** „Jutarnji List“ javlja: „Keleti Ertesitő“ javlja, da je hrv. reg. deputacija pristala uz predlog Ugarske, da se financijska nagodba produlji na godinu dana, i da se u tom smislu sastavi zak. osnova.

*** Pred proturevolucijom u Rusiji?** U posljednje smo vrijeme donijeli vijesti, da se u Rusiji sprema proturevolucija; da se uspostavlja carizam, da se ide za građanskom republikom i dr. Što je upravo istina na posljednjim senzacionalnim vijestima o Rusiji, mi ne znamo. Kakovo je međutim shvaćanje u Beču, pokazuje ova poluslužbena informacija „Pester Lloyd“ iz Beča: „O navodnoj provedbi proturevolucije u Rusiji nema na ovdješnjim diplomatskim mjestima zasada nikakvih potvrda. Nipošto se ne poriče mogućnost znatnih događaja i u tom se smislu podsjeća na to, da je Lenin već pred neko vrijeme odavao sklonosti za temeljitu promjenu dosadašnje boljševičke politike i za kooperaciju sa ostalim strankama. Prema tome nije isključeno, da se ne radi toliko o nasilnom prevratu, već o početku novoga pravca boljševičke politike.“

*** Turski pohod u Kavkazu.** Prema brzolavci turskog ureda „Mih“ iz Batuma, bijaše vojska od 10.000 boljševika na pohodu prema Elizabetpolu zadržana otporom dviju pukovnija, koje su došle iz Daghjetana. Ove su dobile pojačanja te su blizu Elizabetpola potukle boljševike, zarobivši njih 8000. Boljševicima u Baku su predložile neka se predaju.

*** Iz Amerike.** Prema Reutersovoj vijesti iz Washingtona, saopćio je državni tajnik Lansing, da američko i švesko poslanništvo zastupa u Udrženim državama njemačke i austro-ugarske interese te da su uz sudjelovanje američke vlade preuzela nadzor i uređenje potpora potrebnih neprijateljskih inozemaca. Poslanštva su pristala na to, da interniranim neprijateljskim inozemcima i njihovim pripadnicima podijeli potporu iz vlastitih fondova, ali da se ove potpore ograničuju na najnužnije. — Iz New Yorka se javlja, da je oblast uapssila nekog muškarca, kojega se smatra njemačkim pomorskim časnikom i koji tobože stoji na čelu neprijateljske propagande u Americi. Za ovoga je mjesto tobože odredio grof Bernsdorff. Mary di Vittoria, koja je radi sumnje, da tjera propagandu, bila u subotu uapssena, priznala je, da je od ovog časnika primila 40.000 dolara. Nijekala je ali, da bi novac bila upotrebila za njemačku ili za „sinfanijsku“ propagandu.

Političke vijesti.

*** Više pouzdanja, Nijemci!**

Vojnički saradnik „Vossische Zeitung“ Salzmanna piše u uvodniku pod naslovom „Bajke“ medju ostalim krasnim i odvážnim riječima i ovo: „U državnom saboru se pripovijeda“, da je cijelo područje medju našom amjenskom frontom i Parizom podminano, te da će izletiti u zrak. Tako to ide još dalje, što se sve u državnom saboru pripovijeda čemu se vjeruje. Kako je rečeno: bili smo već jednom tako daleko. Ljudi su počeli gubiti nadu. Čovjek se pita, zašto? Odakle to? Čovjek se bije u glavu i ne može to razumjeti. Ministar rata u dnom je odgovoru u državnom saboru rekao po prilici: „Razumije se samo po sebi, da su veliki gubici pri takvom boju. Na stanovitom mjestu fronte bijahu veoma teški, u nekojim je pukovnijama palo divlje trećine zapovjednika“. O nekom se stanovitom poslaniku pripovijeda, da je na to pred svojim izboru cima u istočnonjemačkom gradu rekao: „Ministar je rata javno proglasio, da su naši gubici tako teški, da se mora odustati od ofenzive“. Kako je rečeno,

govori se tako o državnom saboru u Berlinu. Salzmanna za to savjetuje, neka njemački narod i njemački puk imade više pouzdanja u svoje vlastite sile i u pobjedu.

Agitacija austrijskih Nijemaca.

Pod tim naslovom čitamo u „Neue Zürcher Zeitung“. U svezi sa zadnjim političkim događajima započela je oštra austrijsko-njemačka agitacija, koja je dovela do formiranja ustanka sviju (?) austrijskih Nijemaca. Nijemci u Koruškoj, Stajerskoj, u Moravskoj itd. obdržavali su skupštine te pripočeli prosvjede protiv drugih narodnosti i protiv politike vlade te su otposlali odaslanike u Beč, da prosvjeduju protiv otpuštenju Czernina kod same vlade i kod cara. Kako oštre su bile ove rezolucije, proizlazi iz činjenice, da su bile zabranjene od cenzure na temelju zakona o uvredi Veličanstva. Iz ove agitacije prodiše misao, koja je gdje gdje i otvoreno izražena, da ne uspije li vladi voditi jaku i „savezničku“ politiku, će se njemačke stranke obratiti na drugu stranu, da si pribave pomoć protiv Jugoslavena i Čeha. Njemačke novine iz rajha primile su taj mig velikim oduševljenjem te govore još jedino o njemačkoj plemenskoj jednosti i o potrebi, da brane ovu pred napadajima i preslavljanjima slavenskih elemenata. — To javlja neutralni list „Neue Zürcher Zeitung“. Jasno je, da su Nijemci poslali imenovanog novinara ovu vijest, da čine reklamu za svoju akciju, koja nije ni iz daleka bila tako ozbiljna, kako ju opisuju. Na ovim se je sastancima sakupilo nekoliko svenjemačkih vikača, koji u svojim političkim nastupima i u svojim smiješnim pretnjama ne poznavaju granica. Ovi ljudi nijesu ni prije bili drukčiji, negoli su dandanas. Njihov je tobožnji patriotizam bilo proračunno licemjerstvo, koje je smjeralo jedino za tim, da degradiraju državu na rang jedne Bavarske ili Saske. Danas, kad je Njemačka vojnički jača negoli je ikada bila, džu svoje glasove, turaju svakojake vijesti u neutralni svijet, tjeraju propagandu, koju bi, da ju je naš narod poduzeo, platilo progonstvima i beskonačnim veleizdajničkim procesima itd. I taj smo razvoj stvari dočekali onako, kako smo predviđali. I danas kažemo otvoreno, da taj rat nije bio austrijski rat, da je bio čist nacionalističko njemački rat i da smatramo u interesu naše države neophodno potrebitim, da naša država sklopi bezodvlačno mir. I ovu će se ozbiljnu i iskrenu opomenu u interesu zajedničke domovine opet smatrati jugoslavenskim rovaranjem, ali na ovo se nemjerodivno mišljenje uopće ne možemo obazriti u oči gled velike pigibelji, koja prijeti budućem opstanku države kao takve. Zavedeni njemački će narod možda misliti, da će ga izbaviti iz nevolja par stotina vagona krumpira iz Bavarske. Ali neka bude uvjeren, da će biti više vagona oduševljenja paugermaštva negoli krumpira, a sa oduševljenjem se ne možemo spasiti od ratnih neprilika. Jedino je jamstvo za mirni i bezblijedni razvoj naše države kao velevlast i za spas naroda Austrije — bezodvlačni mir.

Ratni zarobljenici u Rusiji.

„Vorwärts“ javlja, da su se medju njemačkim ratnim zarobljenicima u Rusiji osnovali revolucionarni odbori, i to u Omsku, Tomsku i Jekaterinoslavu, koji imaju da sprečavaju brzo vraćanje zarobljenika. U Moskvi će biti kongres ratnih zarobljenika iz svih koncentracionih tabora, da se svuda uvedu jednake odredbe. Zato je njemačka vlada brzojavno poslala ruskoj vladi ovaj prešni zahtjev: 1. Svi zarobljenici, koji su u Omsku, neka se odmah razoružaju, a ruska vlada neka u tom mjestu drži čete, da se ovakvi događaji u buduću više ne dogode. 2. Zajednička uprava koncentracionih tabora neka predje na ruske oblasti, prije svega u Omsku i Jekaterinoslavu, dok ne dodje onamo njemačka komisija. 3. Njemačke i austro-ugarske zarobljenike valja držati razdijeljene. 4. Časnicima valja dati sve prijašnje povlastice. 5. Kolodvor u Omsku neka opet zaposjednu vladine čete, koje su odgovorne za slobodni transport iz istočne i srednje Sibirije građanskih i vojničkih zarobljenika. 6. Valja zabraniti sazivanje takvih kongresa, kakav se ima održati u Moskvi, kako bi se vojnici mogli bez zapreka lako vraćati u domovinu. — Nijemci se nadaju, da će im ruska vlada udovoljiti.

Skoro u kino „Ideal-u“

Caesar, Julius Caesar!

Domaće vijesti.

Mladomisnik. Dne 12. svibnja imat će u Buzetu mladu misu abiturijent pazinske gimnazije, naš poznati Josip Jakac. Dne 1. svibnja podijelio mu presvjeti tršćansko-koparski biskup dr. Karlin misničko posvećenje. Tako od mnogih što pokušaje, izlazi jedan prokušani naš istarski svećenik.

Pitanje hrvatskih škola u Pulli. U Pulji smo dobili po dugogodišnjem boju konačno jednu javnu pučku školu. Ali žalibože, s ovom školom ne možemo da budemo zadovoljni. Najprije je škola premljena. Mi smo predviđali, da ova škola neće biti

dotatna za našu pučku školsku djecu. 600 djece polazi imenovanu školu i strpano je, u 6 razreda, bivše talijanske građanske škole. Ovu djecu podučavaju tri učiteljice a samo ljubav do naroda i bezprimjerna požrtvovnost naših časnih sestara omogućila nam je, da nemamo na stotine djece bez škole i naobrazbe. Da nijesmo imali časnih sestara, koje su u najteže doba spasavale našu mladež od moralne i narodne propasti i od najljućeg narodnog neprijatelja, od neznanja, danas ne bi uza sve komisije imali niti ovu pučku školu. Neke se samo pomisli na ove brojke: za 600 djece tri učiteljske sile, tri učiteljice mjesto dvanaest! Hrvatski narod duguje našim uzornim radnicama na polju prosvjete trajnu zahvalnost. Bez njih bi propadala i zadnja naša nada, naše najmladje pokoljenje, od kojega pravom očekujemo izbavljenje našeg naroda iz nevolja i muka. — Zanimivo jest za poznavanje narodnih prilika u gradu Pulli, da imade u talijanskoj školi 800 a u našoj školi 600 djece. To karakteriše najbolje svu nepravdu, što se pravila našem narodu nesmetaju kroz desetogodišta i desetogodišta. Računamo li k tome, da imade na stotine naše djece još u njemačkim i talijanskim pučkim školama, da je mnogo našeg naroda još evakuiranoga, možemo si stvoriti približnu sliku o jakosti hrvatskog življa u Pulli. — Sa prilikama u našoj javnoj pučkoj školi bavit ćemo se opširnije u jednom od naših narednih brojeva.

Skoro u kino „Ideal-u“

Caesar, Julius Caesar!

Dnevne vijesti.

Krvavo krošvo u Pragu. „Venkov“ javlja: Što se u samom Pragu o događajima, koji se tano odigrali ne smije pisati, bečki i njemački listovi pišu opširno o tome. Tako se odigrao u četvrtak (prošli tjedan) na večer kod invalidskog doma u Pragu krvavi događaj, o kojem praški listovi ne mogu pisati te se za to moraju posluživati njemačkim citatima iz bečkih listova. Tako „Zeit“ donosi o tom sljedeću telegrafsku vijest iz Praga: Invalidski trg bijaše danas pozorištem ozbiljnog i krvavog boja. Kod američkih njihaljka na spomenutom trgu došlo je na večer ka krvavom konfliktu radi djevojke medju češkim vojnikom i nekoliko mađarskih pjesaka pukovnije br. 38. Tijekom prepirke povuče jedan ugarski vojnik bajunetu i udari njome češkog vojnika tako jako po glavi, da je oblijeva taj krvlju pao. Mađarski je vojnik udario na to u bijeg, civiliste htjeli su, da ga zaustave. Došlo je do kresava medju vojnicima i civilistima. Ugarski vojnici bijahu konačno potisnuti prema zakopničkim vojarnama, gdje se nalazi 38. pukovnije. Jedan je između ugarskih vojnika potrčao u vojarnu i alarmovao ostale mađarske vojnike. Vojnici se latili pušaka, oštro ih nakrcali, i dotrčali na Invalids i trg, gdje su medju svjetlom, koja je rasla, bili dočekani opovrženjem i kletvama. Što se iza toga dogodilo, vijesti se razilaze. Jedni vele, da je najprije svjetlina navalila na vojnike, drugi opet tvrde, da su vojnici počeli strjeljati odmah u blizini vojarnje. Fakat jeste, da su ugarski vojnici u svjetlinu nekoliko puta oštro strjeljali. Na trgu je bilo nađjeno najmanje pedeset fišeka. Pri prvim hlcima svjetlina se razbjegla. Dva vojnika, od kojih je prvi ranjen hicem u nogu, drugi u ruku, bijahu dopremljeni u vojarnu. Na bojištu ostadoše četiri ranjenika.

Mali oglasnik

KINO CRVENOG KRIŽA

Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored

Sjena prošlosti

Slika iz života u 4 čina od Richarda Oswaldia.

Neprekidne predstave.

Ulaznica: I. pr. K i 20; II. 10 h

Ući se može kod svake slike.

Ravnateljstvo si pridržaje pravo promijeniti raspored.

Rabljeno pokućstvo

kupuje i prodaje tvrtka **Filip Barbutić** Šišanska ulica.

Sjetite se naše požrtvovne „Družbe sv. Cirila i Metoda“.

LIKO

(raffia, trava za vezanje loze)

Kupujem svaku količinu.

Ponude na tvrtku

Berthold Neumann

Zagreb.

Traži se djevojka

za sve domaće poslove uz piću, hranu i stan. Upitati se ulica Novara, 19. II. dešno.